

KLEIN MAAR FIJN: MINIATUREN- EN POPPENHUISMUSEUM

In de Berichten uit De Gouden Cirkel zijn al verschillende musea langsgekomen. Natuurlijk Stedelijk museum Breda, Princenhaags museum, het Mobilisatiemuseum, de zolder van Eddy Maanders, Prinsenbeeks museum de Reif, Paulus van Daesdonck in Ulvenhout en heemschuur De Stee in Teteringen. Een aantal van de bezoeker-verslagen is op onze website te vinden.

Dit keer staat het kleine museum centraal waar veel bezoekers van het Begijnhof ongemerkt aan voorbij gaan. Het miniatures- en poppenhuismuseum bevindt zich in het poortgebouw op nummer 23. Om meer over dit kleine museum te weten te komen, spreek ik met Barbara Putters.

Het museum, dat bestaat sinds 2006, wordt beheerd door Stichting Cultuurbehoud Breda, waarvan Barbara de voorzitter is. De oorsprong van het museum ligt in de verzameling poppenhuizen van Tine Merckx, waarvoor zij geen plaats meer had. Deze verzameling werd in de loop der tijd aangevuld met specifiek Bredase onderwerpen. Zo ontstonden miniatuurversies van onder andere de Nassuzaal van de KMA, de St.-Catharinakapel op het Begijnhof en Holland Casino. Het zijn prachtige, met veel oog voor detail gemaakte miniatures. Het idee van poppenhuizen zoals die vanaf de 17e eeuw door rijke dames werden ingericht, als miniatuurversie van hun eigen huis, om mee te pronken, met kostbare materialen en zilveren voorwerpjes die bij Tussen Kunst en Kitsch veel geld blijken op te brengen, is hier ver weg. Het zijn heel herkenbare diorama's, die veelal van hergebruikte materialen zijn gemaakt. Je ziet er de vele uren en liefde aan af die met het met vervaardigen ervan gemoeid zijn geweest.

Vaak leveren de miniatures een moment van herkenning op. Dat geldt zeker voor de typisch Bredase taferelen, maar ook voor andere, zoals het klaslokaal, met kinderen in houten banken, met lessenaar en klep, in het gelid, een non bij het krijtbord, een boefje in de hoek en een grote ronde kachel. Ik ben er op bezoek met mijn kleinkinderen van 2 en 4 jaar oud, die hun ogen uitkijken, maar aan wie ik veel moet uitleggen. Er zijn veel tafereeltjes die je eraan herinneren hoe het ooit was. Een tabakswinkel, een furniturezaak, een lampenwinkel. Leg dat maar eens uit.

Ze herkennen wel de taferelen met feesten: de Sint, kerst, Carnaval. Een oosterse markt, een Surinaams huis en een huis zoals dat in Polen er uitziet, zijn nieuw voor hen, maar zullen voor andere bezoekers wel herkenning opleveren.

Een pronkstuk mag niet onbesproken blijven. Niet zozeer omdat het mooi is, maar vanwege het verhaal dat ermee verbonden is. Het poppenhuis van Marjan Drukker heeft de vorm van een Amsterdams grachtenpand en is het huis van een joodse gezin, met art-decomeubels en een menora op de kast, zaken die Marianne, een leeftijd- en lotgenote van Anne Frank, uit haar omgeving kende. Het is het speelgoed van een kind dat in 1944 werd weggevoerd en niet terugkwam. Het poppenhuis dat hier staat, is een exacte kopie van het origineel, dat eigendom is van het Miniatures- en poppenhuismuseum, maar dat in het Nationaal Holocaustmuseum in Amsterdam een passende plek heeft gevonden.

Barbara Putters benadrukt, dat cultuurbehoud betekent dat je niet alleen voorwerpen, zoals poppenhuizen bewaart omdat ze een waarde op zichzelf betekenen, maar vooral omdat ze verbonden zijn met verhalen: immaterieel erfgoed. Het vertellen en blijven vertellen van die verhalen verbindt ons met onze geschiedenis. Alle poppenhuizen en miniatures dagen daartoe uit, ze bieden gesprekstof. En dat is precies wat er gebeurt. Het museum is klein, met ongeveer 75 vierkante meter. Het wordt in stand gehouden door vrijwilligers en ontvangt geen subsidie. Daardoor is het kwetsbaar. Barbara Putters werkt vanuit Breda Promotions samen met andere culturele instellingen in de stad, en dat biedt voordelen.

Mijn kleinkinderen en ik hebben er een plezierig uur doorgebracht. De vraag: "Opa, wat is dat?" heb ik vele malen beantwoord. Dat hoefde niet in de laatste zaal, waar de Anton-Pieckcollectie van Trees Masseurs staat te pronken. In deze miniatuur Efteling, met direct herkenbare huizen, zien ze meteen dat Rapunzel haar lange vlecht uit het torenraam laat hangen. Dat en de miniatuur ijscokar vonden zij het mooiste.

